

YUKIO MIŞİMA

BİR MASKENİN
İTİRAFLARI

ROMAN

Çeviri: ZEYYAT SELİMOĞLU

4.
BASKI

YUKIO MIŞİMA
BİR MASKENİN
İTİRAFLARI

Kamen no kokuhaku, Yukio Mişima

© 1949, Yukio Mişima vârisleri

© 2012, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Bu eserin çeviri hakları Zeyyat Selimoğlu temsilcisi Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2010

4. basım: Nisan 2015, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Halil Beytaş

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. 2 NF 4-8, Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 19039

İç baskı ve cilt: Türkmenler Matbaası

Merkez Efendi Mahallesi Gümüşsuyu Cad. No: 18, Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 12584

ISBN 978-975-07-1145-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

YUKIO MIŞİMA
BİR MASKENİN
İTİRAFLARI

ROMAN

Çeviri

Zeyyat Selimoğlu

Yukio Mişima'nın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bahar Karları / Bereket Denizi 1, 1992

Kaçak Atlar / Bereket Denizi 2, 1993

Şafak Tapınağı / Bereket Denizi 3, 1994

Meleğin Çürüyüşü / Bereket Denizi 4, 1994

Yaz Ortasında Ölüm, 2011

Denizi Yitiren Denizci, 2013

Dalgaların Sesi, 2014

YUKİO MIŞİMA, asıl adı Hiraoka Kimitake. 1925 yılında doğdu. İlk hikâyelerini çocukken yazmaya başladı. Babasının ısrarıyla Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okudu. Mezun olduktan sonra girdiği memuriyette ancak bir yıl çalışabildi. İstifa ederek tüm zamanını yazmaya ayırdı. Mişima'nın kısa sürede uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan *Bir Maskenin İtirafları*, 1948 yılında yayımlandı. Çok sayıda romanın, popüler dizi romanların, öykü kitaplarının, denemelerin ve edebiyat eleştirilerinin yanı sıra *kabuki* tiyatrosu ve geleneksel *no* oyunları için çağdaş metinler kaleme aldı. Çağdaş Japon edebiyatının en önemli yazarı olarak kabul edilen Mişima, 1970 yılında ününün ve prestijinin doruğundayken Henry Miller (*Reflections on the Death of Mishima*) ve Marguerite Yourcenar (*Mişima ya da Boşluk Algısı*) gibi yazarların kitaplarına konu olacak bir intiharla yaşamına son verdi.

ZEYYAT SELİMOĞLU, 1922'de İstanbul'da doğdu. Alman Lisesi'nde okuduktan sonra İÜ Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. *Direğin Tepesinde Bir Adam* ile 1970 Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Koca Denizde İki Nokta* ile 1974 Türk Dil Kurumu Ödülü'ne, *Derin Dondurucu İçin Öykü* ile 1994 Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer görüldü. Özellikle deniz insanlarının yaşamlarını yansıtan öyküleriyle Türk edebiyatının seçkin adları arasında yer aldı. Böll, Mişima, Kavabata, Hrabal, Molnar, Lenz, Vasconcelos gibi dünya edebiyatının önde gelen yazarlarının yapıtlarını dilimize kazandırdı. Selimoğlu, 2000'de İstanbul'da öldü.

“Güzellik... dehşet verici, korkunç bir şey! Dehşet verici, çünkü tanımsız bir şey, Tanrı bazı bilmeceleler ortaya attığı için tanımlanması da olanaksız. Burada kıyılar birbirine yaklaşır, bütün çelişkiler bir arada yaşar. Ben çok okumuş falan değilim, ama bu konuda çok düşünmüşümdür. Sırlar korkunç derecede çok! Bu kadar çok bilmece yeryüzünde insana zulüm ediyor. Bildiğin gibi çöz ve zeytinyağı gibi üste çık. Güzellik! Yüreği yüce, zekâsı yüksek bir insanın bile söze Meryem Ana idealiyle başlayıp Sodom idealiyle sözünü bitirmesine katlanamıyorum. Ruhunda Sodom idealini taşıdığı halde Meryem Ana idealini de reddetmeyen ve bu idealle gerçekten yüreği yanan, lekesiz gençlik yıllarındaki gibi gerçekten yanan biri daha da korkunçtur. Hayır, insanoğlu geniş, hatta çok geniş, ben olsam daraltırdım. Bu ne iştir böyle, şeytan bile içinden çıkamaz! Akla rezillik olarak görünen bir şeyi yürek tam bir güzellik sayıyor. Sodom’da mı güzellik? İnan ki, insanların büyük çoğunluğu için güzellik bu Sodom’ da oturuyor; bu sırrı biliyor muydun, yoksa bilmiyor muydun? Güzelliğin sadece korkunç olmakla kalmayıp aynı zamanda sırlarla dolu bir şey olması korkunç. Burada şeytan Tanrı’yla çarpışıyor, savaş meydanı ise insanların yüreği. Bununla birlikte herkes kendi derdini konuşur. Dinle, şimdi asıl meseleye geliyorum.”

DOSTOYEVSKİ,
*Karamazov Kardeşler*¹

1. Çev. Ayşe Hacıhasanoğlu, Can Yayınları, İstanbul, 2010.

1

Doğumum esnasında gördüklerimi hatırlayabildiğimi yıllarca iddia ettim. Bunu söylediğimde büyükler önce güler, sonra da acaba onları alaya mı alıyorum diye şaşkın şaşkın duraklayıp, şüphe, hoşnutsuzluk dolu bakışlarla bu soluk, hiç de çocuksu olmayan çocuk yüzüne bakarlardı. Bunu bazen ailemizin çok yakını olmayan konukların önünde de iddia ederdim. Ne var ki, her defasında beni aptal sanacaklarından korktuğu için olacak, sözlerim büyükannem tarafından sert bir sesle kesilir, dışarı çıkıp oynamam tembih edilirdi.

Genellikle büyüklerin gülüşü gülümsemeye dönüşür, beni bir çeşit bilimsel açıklamayla alt etmeye çalışırlardı. Bir çocuğun mantığının kavrayabileceği açıklamalar yapmaya uğraşırlar, sonra da büyük bir hırsıyla laf ebeliğine girişip yeni doğmuş bir çocuğun doğum esnasında gözlerinin kapalı olduğunu, açık olsa bile bir bebeğin böyle şeyleri sonradan hatırlayacak kadar net göremeyeceğini söylerlerdi.

“Bu böyledir işte, değil mi?” diyerek hiç de ikna edemedikleri çocuğu tutup omuzlarından sarsarlardı. Bu arada çocuğun tuzağına düşeceklerini anlayıvermiş gibi düşünceli oldukları da görülürdü: Henüz çocuk olduğu muhakkak, ama yine de dikkatli olmalıyız. Yumurcak mu-

hakkak ağzımızdan “bununla” ilgili daha fazla laf almak istiyor. Ya daha çocuksu bir saflıkla şunu da sorarsa: “Ben nereden geliyorum? Nasıl doğdum?” En sonunda da dudaklarında belli belirsiz, donmuş bir gülümsemeyle hiç ses çıkarmadan bana bakar; ne olduğunu hiçbir zaman kavrayamadığım bir sebepten ötürü, duygularını çok derinden incittiğimi belli ederlerdi.

Aslında korkuları yersizdi. Onları “bununla” ilgili sorguya çekmek için en ufak bir istek yoktu içimde. Böyle bir niyetim olsaydı bile, aklımın köşesinden geçmeyecek düzenbazca yollara saparak büyüklerin duygularını incitmekten ödüm patlardı.

Ama bana ne anlatırlarsa anlatsınlar, benimle ne kadar alay ederlerse etsinler doğumumu hatırladığıma inanıyordum. Belki de anımın dayanağı o sırada orada bulunmuş birinden işittiklerimdi, ya da yalnızca inatçı hayal gücümün eseri idi. Ne olursa olsun, kendi gözlerimle bir şeyi bütün açıklığıyla gördüğüme inanıyordum. İçinde beni ilk defa yıkadıkları teknenin kenarıydı bu. Düm-düz tahta yüzeyi ipek pürüzsüzlüğünde ve pırıl pırıl, yepyeni bir tekneydi. İçinden baktığımda, bir ışık huzmesi kenarında bir noktaya düşüyordu. Tahta yalnız bu noktada parlıyor, altından yapılmış gibi görünüyordu. Su sanki bu noktayı yalamak istiyormuş gibi küçük küçük diller halinde oraya doğru sıcıyor, ne var ki oraya ulaşamıyordu. Ya yansıma ya da ışık huzmesinin suya vurmaması yüzünden teknenin kenarındaki o noktanın altında su tatlı tatlı parlıyor, minik minik pırıltılı dalgalar durmadan çarpışıyormuş gibi görünüyordu...

İddiama karşı en kuvvetli delil gündüz değil, akşam saat dokuzda dünyaya gelmiş olmamdı; bu durumda güneş ışınının varlığından söz edilemezdi. Bunun muhakkak elektrik ışığı olması gerektiğini söyleyip benimle alay etmelerine rağmen, gece yarısı olsa bile son bir gü-

neş ışınının hiç değilse teknenin kenarındaki bir noktaya düşmüş olabileceği gibi saçma bir düşünceye, pek de zorlanmaksızın kendimi ikna ediyordum. İşte böylece teknenin kenarı ile parıltılı ışığı, sanki hayatımın ilk banyosunu yaptığım sırada görmüşüm gibi aklımda kaldı.

Büyük depresyonun iki yıl sonra dünyaya geldim. Doğumumdan on yıl önce sömürge valiliği sırasında büyükbabam bir memurun kusurunun sorumluluğunu üzerine alınca, işini bırakmak zorunda kalmış. (Bunu herhangi bir şeyi göze güzel göstermek için söylemiyorum; insanlara büyükbabam kadar delice inanç besleyen birine bugüne kadar rastlamamışım.) O günden sonra ailem baş aşağı gitmeye başlamış. Ama bunu öylesine umursamamış ki, düşüşünü hızlandırmak için handiyse elinden geleni yapmış diyeceğim; büyük borçlanmalar, vadesi gelip geçen ipotekler, aile emlakinin satılması ve sonunda, mali güçlükler büsbütün artınca da aşırı bir kendini beğenmişlik...

Bütün bunların sonucu olarak, Tokyo'nun pek de ki-bar olmayan bir semtinde, bir yamaçtaki eski, kiralık bir evde dünyaya geldim. Kömürleşmiş izlenimi uyandıracak ölçüde pis ve harap görünen iddialı bir binaydı bu. Dövme demirden gösterişli bir bahçe kapısı, bir köy kilisesinin cemaat salonu büyüklüğünde ve Avrupa stilinde bir kabul salonu vardı. İlk çatının altında üç, yamaçtaki çatının altında iki kat vardı. Çok sayıda kasvetli oda ve altı hizmetçi. Eski bir dolap gibi gıcırdayan bu evde tam on kişi sabah kalkıp akşam yatağa giriyordu: büyükbabam ve büyükannem, babam ve annem ve hizmet edenler..

Ailenin karşılaştığı güçlükler, büyükbabamın birtakım şüpheli işlere girişme tutkusundan, büyükannemin hastalığı ile müsrifliğinden kaynaklanıyordu. Büyükbabam sık sık ne idüğü belirsiz tanıdıkları tarafından uzak yerlere seyahat için kandırılıyor, altın ve zenginlik hayal-

leri kuruyordu. Eski bir aileden gelen büyükannem büyükbabamı hor görür, ondan nefret ederdi. Muhafaza-kârı, hükmediciydi, aynı zamanda da son derece romantik bir ruha sahipti. Kronik baş ağrıları sinirlerini durmadan kemiriyor, aynı zamanda da boş yere zekâsını keskinleştiriyordu.

Babam, zarif, güzel bir gelin olan annemi işte bu eve getirdi.

4 Ocak 1925 sabahı annemin ilk sancıları baş gösterdi ve akşam dokuzda, iki buçuk kilo bile gelmeyen bir çocuk getirdi dünyaya...

Yedinci günün akşamı çocuğa pazen ve ipekten krem rengi iç çamaşırları giydirildi; ipekli krepten güzel işlemeli, koyu renkli bir kimonoya sarıldı. Toplanmış olan aile üyelerinin önünde büyükbabam adımı pirinç kâğıdına yazıp kâğıdı adak masasının üzerine koydu.

Saçlarım uzun bir süre hemen hemen sarıydı, ama siyahlaşınca kadar zeytinyağıyla ovuldu.

Annem ile babam evin ikinci katında oturuyordu. Bir çocuğun üst katta büyütülmesi tehlikeli olur düşüncesiyle hayatımın kırk dokuzuncu günü büyükannem beni annemin kollarından çekip aldı. Yatağım, hep kapalı kaldığı için boğucu bir hastalık ve ihtiyarlık kokusuyla dolu olan büyükanneme ait hasta odasına serildi. Ben onun hasta yatağının yanında büyüdüm.

Aşağı yukarı bir yaşındayken merdivenin üçüncü basamağından yuvarlanıp alnımdan yaralandım. Büyükannem tiyatroya gitmişti; babamın kuzenleri ve annem onun yokluğundan ötürü gürültülü bir sevinç içindeydiler. Annem aşağı kattan yukarıya bir şeyler taşımak için bu fırsattan yararlanmak istemişti. Ben ardından koşunca kimonosunun eteklerine dolanıp yuvarlanmışım.

Büyükannem telefonla Kabuki Tiyatrosu'ndan çağrıldı. Eve geldiğinde büyükbabam üzerine yürüdü. Büyü-

kannem ayakkabılarını çıkarmadan evin holünde durdu, sağ eliyle tuttuğu bastonuna yaslandı ve hiç kıpırdamadan büyükbabamın yüzüne baktı. Sonra garip, sakin bir sesle ve her kelimenin üzerine tek tek basarak konuştu:

“Öldü mü?”

“Hayır.”

Bunun üzerine ayakkabılarını çıkarıp eve girdi ve bir rahibe gibi gururla koridordan geçti.

Dördüncü doğum gününden önceki yeni yıl sabahı kahverengi bir şeyler kustum. Çağrılan aile doktoru beni muayene ederek, yeniden sağlığıma kavuşmamın zor olduğunu söyledi. İğneyle vücuduma o kadar kâfur ve şekerli su verildi ki, sonunda bir iğnedenliğe döndüm. Nabız hem bilekte hem de kolun yukarı kısmında duyulmuyordu.

İki saat geçti böyle. Bütün aile çevreme toplanmış cesedime bakıyordu.

Bir kefen hazırlandı, en sevdiğim oyuncaklar yanıma taşındı, hısım akrabaya haber salındı. Aşağı yukarı bir saat daha geçti. İdrarı görüverince annemin doktor olan kardeşi, “Yaşıyor!” diye bağırdı. İdrarın görünmesinin kalbin yeniden atmaya başlamasının işareti olduğunu söyledi.

Bunun hemen ardından tekrar idrar görüldü. Hayat yavaş yavaş geri döndü ve soluk yanaklarımda zayıf da olsa bir parıltı belirdi.

Bu hastalık –otointoksikasyon¹– müzminleşti. Aşağı yukarı ayda bir defa baş gösteriyor, nöbet bazen hafif atlatılıyor, bazen de ciddi bir hal alıyordu. Böyle sürüyle kriz atlattım. Ve zamanla, hastalığın ayak seslerinden nöbet ölümcül mü değil mi anlayabilecek hale geldim.

1. Organizmanın, kendi salgıladığı maddelerle zehirlenmesi.

Garip, canlı bir görüntüyle bana musallat olan, tartışma kabul etmez ilk anım aşağı yukarı o günlerden kalmadır.

Beni elimden tutup götüren annem mi, dadım mı, hizmetçi kızlardan ya da teyzelerimden biri miydi bilmiyorum. Mevsimi de pek kestiremiyorum şimdi. İkinci güneşinin zayıf ışığı yamaçtaki evlerin üzerindeydi. Şimdi hatırlayamadığım kadının elinden tutmuş yokuş yukarı tırmanıyordum. Biri üzerimize doğru gelince kadın yer açmak için beni kenara çekmiş ve beklemişti.

Kuşkusuz, gözümün önünde sayısız defa canlandığı o görüntü, yeniden kuvvetlenen ve keskinleşen bir anlam kazandı. Çünkü sisler içinde yitip giden bu sahneden gereksiz bir kesinlikle kalan “yamaçtan aşağı inen” o adamdır. Nedeni de yok değil bunun; beni bütün hayatım boyunca korkutup bana işkence etmiş olan görüntülerin ilkidir bu.

Yamaçtan aşağı inen, yanakları kırmızı ve gözleri parlak, yakışıklı genç bir adamdı. Terden korunmak için alnına kirli, keten bir bant dolamıştı. Sirtına vurduğu uzun bir sırtığın iki ucuna da yürüdükçe ustaca dengelenen gübre kovası asılmıştı. Bize doğru geldi. Helalardaki pisliği temizleyip taşıyan bir lağımıcıydı bu. Üzerinde alelade bir işçi giysisi vardı; kunduralarının topukları lastikti, kara ketenden üst kısmı da başparmağının oradan kesilip açılmıştı; dar, koyu mavi bir pantolon giymişti.

Genç adamı gözden geçirirken yönelttiğim inceleyici bakışlar dört yaşındaki bir çocuk için olağan değildi. O sırada öyle pek farkına varmamıştım ama adam benim için belirli bir kudretin ilk görüntüsü, yabancı ve esrar dolu bir sesin ilk ihtarıydı. Bunun bana ilk defa bir lağımıcının aracılığıyla açıklanmış olması dikkate değer: dışkı yeryüzünün bir sembolüydü, şüphesiz beni çağıran da dünyanın kötü niyetli sevdasıydı.

Bu dünyada şiddetli bir acıyı andıran bir tür arzunun bulunduğu önsezisine sahiptim. Pis genç adama baktıkten istekle boğuldum ve düşündüm: “Onunla yer değıştirmek isterim,” ve “Onun yerinde *olmayı* isterim.” Bu isteğın iki noktaya odaklandığını net bir biçimde hatırlayabiliyorum. İlki koyu mavi pantolonuydu, diğeri de işi. İçinde rahatça hareket edebildiğı, doğruca benim üzerime geliyormuş gibi görünen daracık pantolonu vücudunun alt yarısını olduğu gibi ortaya koyuyordu. İçimde bu pantolona karşı nedeni anlaşılmaz bir hayranlık uyanmıştı.

İşine gelince... Kendi benliklerine kavuşur kavuşmaz diğerk çocuklar nasıl general olmak isterse, beni de o sırada lağımcı olma isteğı sarmıştı. Bu isteğın kısmen koyu mavi pantolonla ilgisi olabilir, ama şüphesiz yalnızca bu değildi. Zamanla bu istek içimde kuvvetlendi, beni iyice sardı ve sonunda garip bir şekilde gelişti.

Bununla şunu demek istiyorum: İşine karşı içimde büyük acılara, insanın kalbini titretecek acılara duyulan özlem gibi şeyler hissetmiştim. Onun uğraştığı iş bana, kelimenin tam anlamıyla “trajik” denen şeyi sezdirmişti. Adamın işi içimde net bir feragat, net bir umursamazlık, net bir tehlikeyle içli dışlılık duygusu ile hiçlikle yaşama kudretinin olağandışı karışımına benzer bir duygu uyanırdmıştı. Bütün bu duygular onun mesleğı dolayısıyla uyanmıştı içimde, içime yerleşmiş, daha dört yaşında beni içimden yakalamıştı. Belki de bir lağımcının işinin ne olduğunu yanlış öğrenmiştim. Belki bana herhangi başka bir meslekten söz açılmıştı ve ben –üzerindeki giysiye aldanarak– onun işini, duymuş olduğum işle karıştırmıştım, bunu başka türlü açıklayamam.

Böyle olmuş olsa gerek, çünkü hemen ardından içimdeki istek aynı duygularla *hana-densa* –bayram günleri çiçeklerle süslenen tramvayların– kondüktörlerine ya da

metronun bilet kontrolörlerine aktarıldı. Her iki iş de içimde, hep dışında tutulduğumdan haberdar olmadığım “trajik bir yaşantı”nın kuvvetli etkisini uyandırmıştı. Bu, özellikle bilet kontrolörlerinde geçerliydi: Onların mavi üniforma ceketlerindeki altın sarısı düğme dizisi ile o günlerde metro trenlerine sinen lastik ve nane kokusu ruhumda birbirine karışıyor, kafamda derhal “trajik şeyler”le ilgili çağrışımlar uyandırıyor. Çünkü birinin, hayatını böyle kokular arasında kazanmak zorunda kalmasını nasıl oluyorsa “trajik” diye tanımlıyordum. Benimle bir ilişkisi bulunmadan olagelen, hayal gücümü harekete geçirmekle kalmayıp dahil edilmediğim yerlerde vuku bulan varoluşlar ve olaylar, dahil olan insanlarla beraber “trajik şeyler” tanımlamamı meydana getiriyordu. Sonsuza dek dışlanmış olmanın kederi düşlerimde hep bu insanlara ve hayatlarına duyduğum kedere dönüşüyordu, kederimle varoluşlarına katılmaya çabalıyordum sadece.

Bu böyle olduğuna göre, sözde “trajik şeyler”in gelecekte daha da büyüyecek bir kederin ve dışlanmanın getireceği yalnızlığın önsezileri olduğunun farkındaydım.

Bir başka ilk anı da resimli bir kitapla ilgili. Beş yaşındayken okuma yazmayı öğrendiğim halde o kitaptaki kelimeleri henüz okuyamıyordum. Şu halde bu anı da hayatımın dördüncü yılına ait olsa gerek.

O sıralarda sürüyle resimli kitabım vardı, ne var ki tasavvurumu özellikle ve tam olarak o kitaptaki bir resim doldurdu. Sıkıcı öğleden sonralarını bu resme bakarak geçirebiliyordum, tesadüf eseri büyüklerden biri yaklaşacak olsa hiç sebepsiz yere suçluluk hissediyor, derhal başka bir sayfa açıyordum. Bir hastabakıcı ya da hizmetçi tarafından görüleceğim korkusunu taşıyordum. Kesintiye uğramadan günlerimi o kitaba bakarak geçirebileceğim bir hayatın özlemini duyuyordum, o sayfayı

her açtığımında kalp atışlarım hızlanıyordu. Diğer sayfaların bir önemi yoktu gözümde.

Resim, kır bir ata binmiş ve elindeki kılıcı havaya kaldırmış bir şövalyeyi gösteriyordu. Burun delikleri açılmış at kuvvetli ön ayaklarıyla toprağı eşeliyor, şövalye gümüş zırhının üzerinde güzel bir arma taşıyordu. Güzel yüzü kısmen siperlikle kapanmıştı. Pırıl pırıl kılıcını göğün altında öylesine korku salarak sallıyordu ki, sanki ölüm meleğini yahut kötülük kudretiyle dolu başka bir kahredici varlığı düelloya çağırıyordu. Şövalyenin hemen biraz sonra öldürüleceğine inanıyordum. Sayfayı şöyle çabucak çevirsem öldürüldüğünü görebileceğimden emindim. Kuşkusuz bir resmin resimli bir kitapta “sonraki an” da değiştirilerek bazı düzenlemeler yapılabileceği önceden bililir.

Günün birinde hastabakıcı tesadüf eseri kitabı resmin bulunduğu yerden açmıştı. Ben çabucak gözlerimi resme çevirmiştim ki, şöyle dedi:

“Küçükbey bu resmin hikâyesini biliyor mu?”

“Hayır.”

“Şövalye tıpkı bir erkeği andırıyor değil mi? Oysa bir kadın. Adı Jeanne d’Arc’tı. Zırhına bürünüp savaşa gittiği ve memleketine hizmet ettiği anlatılır.”

“Kadın mı?..”

Tokat yemiş gibiydim. Erkek sandığım şövalye bir kadındı. Bu güzel şövalye bir erkek değil de kadınsa artık bunun ötesi var mıydı? (Bugün bile erkek giysili kadınlara karşı içimde kökleşmiş ve anlatılması güç bir kin duyuyorum.) “Gerçeğin intikamı” ilk defa başıma geliyordu, üstelik bu, onun ölümü etrafında örmüş olduğum o harika hayaller aklıma gelince özellikle gaddarlaşıyordu, o günden sonra kitabı bir kenara attım. Bir daha onu elime almamaya yemin ettim. Yıllar sonra Oscar Wilde’ın, güzel bir şövalyenin ölümünü yücelten dizeleriyle karşılaştım:

Vurulmuş yatıyor güzel şövalye,
Sazlar ve kamlar içinde...

Orada adlı romanında Huysmans, VII. Charles tarafından Jeanne d'Arc'ın muhafızı olarak seçilen Gilles de Rais'nin karakterini anlatır. Onun, çok geçmeden "sofistike gaddarlıklara, incelmış cinayetlere" eğilim göstermekle beraber, mistisizminin gerçek itkisinin, Jeanne d'Arc'ın ortaya koyduğu mucizeyi gözleriyle görmüş olmasından kaynaklandığını söyler. Orléans Bakiresi üzerimde tam ters bir etki yapmış ve içimde öncelikle tiksinti duygusu uyandırmış olsa da, bende önemli bir rol oynuyordu...

Bir anı daha: Ter kokusu; beni çeken, içimdeki özlemi uyandıran ve beni alt eden koku...

Kulak kabartarak, belli belirsiz, tehditkâr bir hışırtı duyuyorum. Zaman zaman bir boru sesi duyuluyor. Sonra gittikçe yaklaşan garip, hüznü bir şarkı izliyor bunu... Hizmetçi kızlardan biri elimi tutuyor ve ben onu çabucak bahçe kapısına sürüklemeye çalışıyorum.

Eğitim alanından gelip önümüzden yürüyerek geçen askerlerdi bunlar. Çocuklar öteden beri askerlerden hoşlanır, ben de onların bana hediye ettikleri boş kovanlar için sevinir dururdum hep. Büyükanem tehlikeli olduklarını iddia ederek bu hediyeleri kabul etmemi yasakladığından, gizli saklı işlerden duyulan sevinçle bekleşim daha da körüklenirdi. Askerlerin postallarının boğuk gümbürtüsü, toza batmış üniformalar, omza dayanmış tüfekler ormanı, bir çocuğu tepeden tırnağa büyülemeye yetiyordu. Hoş, üzerimde çekici bir etki yapan, onlardan boş kovanlar alma umudumun gerisinde gizlenen dürtüyü biçimlendiren, askerlere ait ter kokusu sadece.

*Mişima, Japon edebiyatının
dünyada en tanınmış yazarı
değil yalnızca. XX. yüzyıl
edebiyatının yetiştirdiği
büyük bir deha.*

Yukio Mişima, yalnız Japon edebiyatının değil, dünya edebiyatının da en önemli, üzerinde en çok tartışılmış yazarlarından biri. Her yapıtıyla Japon ruhunu, bir yandan ürkütücü acımasızlığı, öte yandan sonsuz kırılganlığıyla dile getirmiş; müthiş gözlem gücüyle, derin, evrensel bir eser yaratmıştır.

Bir Maskenin İtirafı, bu "uçurum yazar"ın en ünlü romanlarından, otobiyografik özellikler taşıyan bir kült metin. Mişima, bir ergenin kendi bedeni üzerinden giriştiği yaşam ve ölümle hesaplaşma sürecini, insan zihninin en uçlardaki serüvenlerinden birine dönüştürüyor. Ölüm, kan ve intihar saplantısı, modern yaşamın reddi, eşcinsellik gibi temalar üzerinde yoğunlaşıyor; her satırıyla ürpertici bir yolculuğa çıkarıyor okurunu.

ISBN 978-975-07-1145-9

9 789750 711459